

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Oktober 17 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

B e l g i u m.

Brüffelből September 30 - ikán ezeket irták: —

A' mi koronaörökös Hertzegünk tegnap delutánni 3 órakor eleibe ment az Orosz Császár ő Felségének, ki is estvéli 8 órakor megérkezett; egy szép karabélyos Belga Regiment 's a' betsületből való testőrök kísérték bé Brüsselbe; a' Királyi palotába szállott-bé, a' hol az egész udvar várta; innét *Wilhelm* Prussiai K. Hertzeggel 's az egész udvarral égygyütt a' theatromba ment, a' hol örvendetes kiáltozással fogadtatott, valamint szintén vissza jövet is ily kiáltozással harsogtatta a' sokaság a' levegőt: éljen a' Császár! éljen a' Király! éljen az Orániai Princz! Az udvarnál fényes vatsora és bál volt. Az ő Császári Felsege itt való mulatása igen rövid leszen: minthogy Okt. 4 - dikén *Dijonban* akar hálni, a' honnét *Vesoul*, *Basel*, vagy *Geneva*, *Carlsruhé*, *Berlin*, és *Warschau* városaikon által egyenesen *Petersburgba* veszi útját. —

„Nagy Péter Orosz Császár az 1817 - ik esztendőben Brüsselben járván, igen tett néki a' mulatás kivált az Udvari kertben, melynek emlékezetére ilyen irást mettzette k-fel ott az égygyik berekbéli kútra: —“

Petrus Alexiowits, Czar, Magnus Moscoviae Dux, residens margine hujus fontis, Aquam illius nobilitavit, libato vino, hora post meridiem tertia, die 16. Apr. anni M. D. CCXVII.

„Most ezen irást is felkereste, és a' múlt időkre való érzékeny vissza emlékezéssel megolvasta, *Sandor* Császár.

„*Fouché*, a' volt Frantzia Politziai Minister is ide érkezett vala Sept. 28 - dikán. Innét *Dresdába* veszi útját, a' hova rendeltetve van, mint Frantzia Követ.“

Frantzia Ország.

A' kilépett 's az ólta Státusministereké neveztetett Ministerek között mindenik egyegy hízkelő tulajdon levelet kapott a' Királytól. — Az új Ministerekről ezek iratnak a' közönséges újságlevelekben: —“

„Hertzeg *Richelieu* úgy mutatja magát, hogy a' Constituziónak fenntartatásán iparkodóknak részeken van, 's ezekkel megégygyezőleg akarja folytatni a' maga ministeri foglalatosságait. *Generalis Clarke* egy mérséklett gondolkodású ember; az egész revolútziónalatt hivatalban volt majd szüntelenül, és lehetetlennek lenni tartják felölle azt, hogy az *Ultra-Royalistákkal* égygyet értsen. *Vaublanc* úr, a' Belső Minister, a' revolútziónak elsőbb időszakában annak heves barátja volt, és magát, nem tsak politikai irásai által, hanem az 1891 - dik esztendőben a' második Nemzetü

Gyűlésben, mint a' Constitútzio pártfogói-
nak szószollójok is, megkülönböztette,
melynek alkalmatosságával valamint egy fe-
lől a' *Contrarevoluziön* dolgozó résznek úgy
a' *Jakobinusoknak* Systemájok ellen is, a'
kik ekkor, az 1791-ik esztendőbeli Con-
stitutzióinak felfordíthatása végett egymással
összetsatolódtak vala, hathatósan tusako-
dott. A' Finantziai Minister *Corvettó*, *Gé-
nuai* származású ember lévén, szülőtteföld-
jének már régebben is fontos szolgálatokat
tett a' Finantziai felső igazgatás' dolgában:
azután is pedig hogy *Génua* Frantzia or-
szághoz tsafoltatott, Státustanátsóssá lévén,
ezen hivatalt a' Napoleon országglása alatt
is végig megtartotta. Ő is az úgy nevezett
Liberalisok' Systemájával tart. Törvényes
dolgokra ügyelő Ministernek elébb azt a'
Lainét akarták tenni, ki a' *Bonaparte El-
bábol* való visszajövele előtt a' képviselők'
kamarájának előlülője volt. Ő is, bár
melly igen hevesen viselte is magát *Bona-
parte* ellen, a' mértékletes systemájú Royá-
listák közzé tartozik. Ministerré tsakugyan
nem tettek őtet most azért, hogy jobbnak
találták ismét a' képviselők' kamarájában
való előlülést réá bízni, a' hol ő a' maga elől-
ülői méltósága által nem kevés hasznot te-
het az igen nagyra üzött (Ultra) Royálisták'
systemája ellen való tusakodásban. Erre
nevezte történt, hogy a' Törvényes dolgok-
ra ügyelő Minister nem ő, hanem *Barbè-
Marbois* lett, ki a' Számvévó kamara' elől-
ülője volt. Ez, a' revoluzióinak régibb idő-
szakaszában, a' Vének' Tanátsának tagja
lévén, már ekkor úgy ismertette meg ma-
gát, mint a' szabadság' barátja, 's mint
olyan, fontos személyt is jádzott abban az
időben, és ha szintén éppen az által nyer-
te vala is azt, hogy a' nevezetes 18 - dik
Fruktidor' után *Cayennébe* számkivettetes-
sek, principiumait mindazáltal tsakugyan
így is meg nem változtatta, a' melynek ké-
sőbbre, midőn *Napoleon* alatt a' közönsé-
ges kintstárnak Ministere volt, igen nyil-
vánságos bizonyságait mutatta. Azt hozzák-

ki a' Ministeriumnak ezen tagokból való
összszakattatásából, hogy a' Királyi Or-
szágglószék áthatatosan meg akar maradni
a' Constitútziónak printzipiumai mellett, és
sem egy sem más résznek, melly, mint
Oppositzió, elő talál állani, nem fog en-
gedni.

Azoknak a' *Corinthusi* négy nevezetes
lovaknak bujdosássokrol, mellyeknek Pá-
risbol *Velenczébe* való visszavitettetések
felől már emlékeztünk, ilyen leírást talá-
lunk a' közönséges levelekben: —

„Ezeket a' lovakat a' régi *Görög* or-
szágban *Corinthus* városában, *Lysippus* az
a' híres kőfaragó készítette, a' ki *Apelles-
sel*, a' régi világ' remeklő képiroájával egy
időben élt. Ezek legelőször *Corinthusban*
állítottak-ki a' világ' eleibe — innét *Mem-
mius* vezér, a' ki *Corinthus* réávalóro-
hanás által elfoglalta, *Romába* vitte őket,
a' hol maradtak addig, míg *Konstantinus*
Roma városát kintsének nagy részétől
megfosztván 's azt az ő új fő városának
felékesítésére *Konstantzinápolyba* vitetvén,
ezeket a' lovakat is elvitette — az után,
mikor a' keresztény ármádák *Konstantzi-
nápolyt* megvették, ezen lovak a' *Velent-
zei* seregek jutottak, a' melly őket *Ve-
lenczébe* vitte 's a' *Szent Márk* temploma'
eleibe helyhezette. Elkövetkezvén a' Fran-
tzia revolútzio, 's a' Frantziák *Velentzét* el-
foglalván, mint Európának egyéb véghe-
tetlen sokságú ritkaságával tselekedtek,
ugy ezeket a' lovakat is Párisba vitték, a'
hol őket *Bonaparte* a' maga 1805-béli győ-
zedelmei után a' *Thuilléria* udvarán egy
győzrdelmi hólthajtáson azon szekér' elei-
be fogattatta, a' melyre az ő álló képét
akarták feltétetni. Innét vették-le ezeket
a' folyó *Oktober*' 1 - ső napján, hogy *Ve-
lenczébe* ismét vissza vigyék. —

A' *Dijonhoz* mustrára összgyüleke-
zett *Austriai Cs. K.* seregek' számát 120,000
emberre teszik. Azt a' részét pedig az *Aus-
triai* seregeknek, melly a' *Hertzeg Lich-
tenstein* vezérlése alatt, mint hallatik, még

egy darab ideig Frantzia országban őrizeten fog maradni, 80,000 emberekből erősítik állani.

A' Prussus Király Oktober' 7 - dikén még Párisban volt, és a' *Grenellei* térségen gyakran mustráját tartotta, most egy majd más seregosztályainak. Parisból Hertzeg *Wellington* is elutozott volt a' *Dijoni* mustrára. —

Ő *Austriai* Cs. K. Felsége ezen *Dijoni* nagy mustratartás után, a' hova Oktob. 4 - dikén érkezett vala meg, és a' mellyen *Sándor* Orosz Császár ő Felsége is jelen vala, a' maga Olasz országi Státusai felé, útját *Báselen* által vévén, Oktober' 8 - dik napján útnak indúlt. *Báselbe* 9 - dikben érkezett meg. Orosz Császár ő Felsége is *Báselen* vette útját *Tigurum* felé, a' honét Bambergen, Breszlaun, Berlinen, és Warschaun által, *Pétersburg* felé folytatja útját.

September' 6 - dik napján ilyen Dekretomot adott ki a' Király: —“

„*Lajos*, isten' kegyelméből, 's a' többi. Köszönetünket ajánljuk mindeneknek, a' kik ezen irást látni fogják! Minthogy mi azon személyeknek, a' kik vagy talantomaik által, mellyeket kimútattak, vagy szolgálatjaik által, mellyeket a' Státus eránt és mi erántunk megbizonyítottak, vagy pedig személyünk eránt viseltető indulatjok által, mellyet kinyilatkoztattak, magokat ajánlásraméltóknak tették, hasznokat akarjuk venni: meghatároztuk, hogy egy Titkos Tanátsot állítsunk fel, 's fenntartjuk magunknak azt, hogy ebben a' tanátsban azokat a' tárgyakat fontoltassuk meg, mellyeket a' magok fontosságokra 's egyéb belső tulajdonságaikra nézve odatartozóknak lenni fogunk itélni, a' milyenek nevezetesen a' felső törvényhozásnak tárgyai. Ezen okra nézve meghatároztuk és határozzuk, a' mint következik: —“

„1). Egy Titkos Tanáts állittatik fel — 2). A' Titkos Tanátsosoknak száma határozatlan leszen, — 3). A' Titkos Tanáts

tsak akkor gyűl össze, midőn a' mi paranzolatunkra a' mi Ministériumunk' Tanátsának előlülője által összehivattatik, 's tsak azokat a' tárgyakat veszi fontolás alá, mellyek néki a' vegre különösen eleibe adattatnak — 4). Tagjai lesznek a' Titkos Tanátsnak a' mi familiánkból és vérünkből való Princezek között azok, kiket, arra meghívni mi a' czéllal megégygyezőnek fogunk tartani. Ide tartoznak a' mi Ministereink is, kiknek kezeik alá Ministeriális departament van adattatva — 5) Ide tartoznak azok a' Státusministerek is, kiknek neveik itt következnek: Frantzia ország' fő Cancellarius *Dombray* (Pair) — Gróf *Beurnonville* (Pair) — a' *Reggiói* Hertzeg Marschal *Oudinot* (Pair) — Gróf *Desolles* (Pair) — Gróf *Ferrand* (Pair) — General Lajtnánt Gróf *Düpont* (volt Hadiminister) — Abbé - Montesquieu (volt Belső Minister; Pair) — Hertzeg *Feltre* (volt Hadiminister; Pair) — a' Posták' Főigazgatója Gróf *Beugnot* (volt tengeri Minister) — Báró *Vitrolles* — Gróf *Barthalemy* (Pair) — a' *Tartenti* Hertzeg Marschal *Macdonald* (Pair) — *De-la-Luzerne* (Langresi volt Püspök; Pair) — Gróf *Gartner* (Pair) — Hertzeg *De-Ly* (Pair) — Gr. *Barbè-Marbois* (Pair) — Gróf *Fontanes* (Pair) — Gróf *Choiseul-Gouffier* (Pair) — Gróf *Lally-Tolendal* (Pair) — Vicomt *Chateaubriant* (Pair) — Báró *Anglés* — *Bourienne* úr — és Gróf *Alexis-Noailles* — 6). A' Titkos Tanáts Titkoknjává neveztetik Báró *Vitrolles* — 7). A' Státusministereknek, a' kik ezen Titkos Tanátsnak tagjaivá neveztetnek, 20,000 Frank leszen esztendei fizetéssek. Költ Párisban a' *Thüilleria* palotában (Sept. 19 - dik napján, 1815 - ben, országulásunknak huszonhettödik esztendejében. —

„*Lajos*. Későbbre, Hertzeg *Talleyrand*, Marschal *Gouvion Saint Cyr*, Gróf *Jaucourt*, Báró *Pasquier*, és Báró *Louis* is, mint-hogy azolta Státusministerekkel lettek, a' Titkos Tanáts' tagjaivá neveztettek.

A' mi azonközben a' Titkos Tanátso- soknak rendeltetett 20,000 Frankokból ál- ló fizetést illeti, ez, egy későbbi, Finán- ziai Dekretom által, melynek kezdetén a' mondatik: hogy a' Királynak az új környül- állásokra kell fordítani a' maga figyelme- tességét, a' melly környülállások a' Státus' minden szolgáinak 's kivált azoknak, kik a' Thronushoz legközelébb forognak, ál- dozattételeket parantsolnak — tovább va- ló határozásig elhalasztódott.

A' Párisi legujabb tudósítások szerint Oktober' 7 - dikén a' két Kamarák' ülései, féayes pompázásokkal kinyittattak. — Az ezt megelőzőtt napon Oktob. 6 - dikán dél- ben nagy czeremoniával való *Szent Lélek* innepe tartatott arra nézve, hogy a' Kama- rák' ülései a' következő napon kinyittatni fognak. A' Király a' karban thrónusos kár- pit alatt ült; a' karban üttek a' Királyi vér- ből való Princzek is az udvari egyéb nagy emberekkel egygyütt; a' kamarák' tagjai- nak számokra alatt a' templom' közepén voltak ülőhelyek határoztatva. A' 13 - dik és 14 - dik *Lajos* állóképeik a' *Sanctuari- umban* azon helyekre tétettettek ezen fel- séges inneplés alkalmatosságával vissza, a' hol a' revoluzciónak kiütése előtt állottak — mint mind ezeket a' *Gazette de France* még 5 - dikben előre kihirdette vala, hogy 6 - dikban megtörténni fognak.

A' Frantzia revoluzciónak egygyik hí- res embere, *Carnot*, egy kis írást adott-ki a' maga mostani szomorú környülállásai kö- zött, melly által megigazítani iparkodik magát a' Frantzia nemzet előtt. Írásának vége felé ekképpen fejezte ki magát: —

„Eagedtessék-meg, hogy olvasóimnak figyelmetességét politikai életem' némelly történeteinek különöségekre vonhassam: —

„Ea részese valék annak a' szerentsének, hogy Collégáimmal való közös iparkodásunk által Párist megtartsuk, 's még is én egy politikai tsapás által Párisból számkivettet- tem.

„A' *Napoleon* gyűlölségét magamra von- tam vala az által, hogy az ő thronusra va- ló ülésének tsak én egyedül szegeztem va- la magamat ellene; égygyik voltam azon kevesek között, a' kik neki soha tömjénnel nem füstöltek: 's meg is azok közzé szám- láluk, a' kik őtet másod ízben is a' thró- nusra úlni segítették. —

„Én panaszkodtam a' Király előtt azért, hogy az ő hatalmának sáfárosai a' Király által szerettett Constitúzió' Aktá- ját megsértették volna, 's azt erőssítik az én vádolóim, hogy az én panaszlásom a' Ki- rálynak megbántatására szolgált volna: —

„Én mindenkor olyan indúlatú ember- nek bizonyítottam lenni magamat, ki a' fenn- álló Országlás' módjához engedelmes va- gyok, még is úgy írnak-le most, mint egy lázszasztót, kinek minden eszekedve tsak az, hogy revoluzziórol revolúzióra lép- hessen továbbtozabb. —

„Én a' *Roberspier*' halálos ellensége voltam, még is úgy írnak-le, mint az ő czimborás társát. —

„Seregeinknek próbatételeiket előre segélleni örökké iparkodtam, 's még is az- zal vádolnak, hogy ezen időkkben számki- vetésbe küldendőknak laistromát készítet- tem. Ide amoda való küldettetésimben, tsak a' magam tettésemből soha tsak egy embernek árestáltatását is nem parantsol- tam: még is egy vérszomjúzó Pro-Consúlt tsinálnak belőllem. —

„Mint az országfoglalásoknak ellensége örökké úgy mútattam-ki magamat; legna- gyobb hadi szerentséink között sem tanáts- lottam sőt megakadályoztatni kívántam ha- tárainknak a' Rénusig való kiterjesztése- ket: még is azt erőssítik felőllem, hogy tsak a' hadakozást, a' más Státusokba való béütést, 's azoknak felforgattatását ohaj- tanám. —

„Sem kedvességet sem hivatalt nem ke- restem soha; mindenkor akaratom ellen fordítottak közönséges nagy foglalatossá- gokra gazdagabb sem vagyek, mint a' re-

vorútziónak kezdetekor voltam: még is nem egyebet, hanem csak egy uraságra és gazdagságra vagyodó embert akarnak látni bennem. —

„Egyszempillantatban, midőn hazánk' javát már csak nem mindenek elveszettnek lenni tartották, szolgálatomat ajánlottam a' Státus' fejének: 's ezt is arra magyarázták, hogy ditsősségre vágyakodásból tselekedtem. Egy nevezetes erősségnek (*Antwerpianak*) oltalmazása réám biztatott vala; én a' katonákban a' bizodalmat felelevenítettem, 's vélek a' fenyítéktartást megszerettettem; a' lakosok között a' rendet és bátorságot fenntartattam, míg az alatt a' városon kívül mindenek elnyomattattak 's minden nyúghatatlanságoknak kitétettek; az égygyik nagy külső városnak felégettetését is, az azért való feleletet magamra válalván, megakadályoztattam: még is azt iparkodtak elhírlelni, hogy én, mint egy despota és Vandulus, úgy vtseltem volna magamat ezen városban. —

„Én szeretem 's gyakorlom a' szép mesterségeket, 's a' tudományokban jartaköltés vagyok: 's még is azzal vádolnak, hogy a' közönséges tanulást eltöröltetni iparkodtam légyen. —

„Hazámat mindeneknek felette szerettem: 's még is talám nem soká kénytelen fogok lenni idegen Fejedelmekhez folyamodni, azért, hogy azoknak Státusaikban magamnak lakhelyet nyerhessek.“

Spanyol Ország.

Porlier nevű Spanyol Generális, a' ki az utóbbi hadakozásban *Marquesito* nevezet alatt tette vala magát esmeretessé, a' múlt esztendőben Augustusban a' Király parantsolatjára, *Corunnában* a' *Szent Antal* várába záratott vala, azért, hogy illetlenül viselte magát: hanem egésségtelenségével mentvén magát, abból kibotsáttatott, hogy az *Artrigói* ferdőre mehessen. Ő azonközben a' múlt Augustus 18-dikán a' *Santa*

Luciai eltsábitott örző sereggel útnak indulván, 19-dikben éjjeli egy óraker *Corunnába* fegyveres kézzel bérontott, ott a' *Gallicia* tartománya Fő Kapitányát, a' város Kormányozójával 's néhány Királyi tisztviselőkkel egyetemben fogságra tétette, 's virradólag egy proklamátziót bótstott a' *Galliciában* levő katonasághoz, a' melyben igen ketsegtető ígéretek tett annak néhány tartományok' nevében, a' mellyekről azt erőssítette, hogy különös *Junták* által fognának kormányoztatni mind addig, míg a' *Cortesek* öszszegyüllegezven, új országlás' módját fognának felállítani. —

Mitsoda kimenetele lett ezen Lászsasztónak vagy Tsábitónak, mutatja az itt következő Ánglus tudósítás, a' melly Sept. 29-dikén indúlt a' Falmouthi kikötőhelyből: —

„A' *Federik* nevű postahajó (így szoll az Ánglus író) a' melly Sept. 24-dik napján hagyta oda a' *Corunnai* kikötőhelyet, azt a' tudósítást hozta onnét, hogy Generális *Porlier*, minekutánna *Corunna*, *Ferrol*, és *Betanzes* városaiknak hirtokában megmaradott, és már a' tartomány' országlása' módjat is organizálta volna, hírt vett, hogy a' tartomány' fő városában *Santiagóban*, a' Barátok és egyéb Papok a' katonákat a' magok részekre megnyervén, ő ellen meg hasonlós támasztatott légyen. Ő tehát hevennyiben, *Corunnában* 300 katonát hagyván hátra, seregének több részével, egyenesen *Santiago* városának vette útját, de az után az a' hír terjedett-el Sept. 23-dikán reggel *Corunnában*, hogy Generális *Porliert* az ő katonái, éppen midőn a' tsátázáshoz kellet volna fogni, nagy részint oda hagyták, 's azok a' kevesek is, a' kik mellette hűségesek maradtak, széllyel vették, melly hirnek hallására, azok a' 300 emberek is, kiket ő *Corunnában* hagyott vala, úgy megijedtek, hogy tüstént elfutottak, 's a' várost legnagyobb zürzavarok között a' Király' részén levő sereg' hatalmában hagyták, melly magát a' Papsággal ösz-

sze tsatolván, egygyütt a' fogságban lévő fő Kapitányt, a' város Kormányozójával 's a' többekkel egyetemben a' fogságból kiszabadították, 's mindjárt azután a' Királlyal tartó rész fogott hozzá a' *Liberalisoknak* árestáltatásokhoz 's a' tömlötzbe való záratatásokhoz. September' 24-dikéig, mikor tudni illik a' nevezett postahajó a' *Corunnai* kikötőhelyből elevezett, már hármát felakasztottak volt, 's éppen akkor az a' hír is elterjedett vala, hogy 22 tisztekkal egygyütt magát *Porliert* is elfogták volna.

Továbbá azt is *Londoni* levelek erősítik, hogy a' Spanyolok és Portugallusok között ismét elkezdődött volna az egyenetlenkedés, melyre nézve a' Portugallus határok felé, különösen az *Olivenczai* környéken, melly tsak a' minapában a' *Bétsi Congressus*' határozására adattatott vala vissza Portugalliának, számos Spanyol seregek gyülekeztek volna össze. —

A' Spanyol Királynak mostanság kiadott egyéb Dekretomai között egy által, ismét feloldoztattak a' Papi és Nemes házak a' katonakvártélyadás alól.

Utolsó Jegyzések.

A' mit odafeljebb a' Frantzia Kamaráknak kinyittatásokról irtunk, arról ma ilyen tudósítás érkezett kezünkhöz: — A' Király Oktober 6-dikán, mint a' Kamarák' kinyittatásának napján (e' szerint tehát nem 7-dikben, hanem 6-ikban nyittattak ki ezek), familiájával egyetemben és pompás kíséreléssel sereggel, a' párisi Fő vagy Anya-templomba ment a' Szent Lélek' meghívása végett tartandó misehalgatásra. A' Királlyal egy hintóban ültek: a' Király mellett bal felől *Angouleme* Hertzegné; véle szembe pedig *Monsieur* a' maga két fiai,

tudniillik *Angouleme* és *Berry* Hertzegek között. Jelen voltak a' templomban Hertzeg *Orleans*, az özvegy *Orleansi* és *Bourbon* Hertzegnékkel, 's az Ország' minden *Pairjeivel* 's a' departamentek' *Kuldottjeikkel* egyetemben. A' *Gazette-de-France* ezen innepi pompáról irtván, ilyen előbeszéden kezdi előadását: — „

„Sok esztendőktől fogva az Országlószéknek legfontosabb foglalatosságai mellett, vagy semmi vagy tsak olyan ajtatosságok történtek, mellyeket inkább tsak üres pompázásnak lehetett tartani, melyre a' nép, az Országokat fenntartó isteni gondviselésről való minden megemlékezés nélkül sereglett össze. Vége van már ezeknek a' szerentsétlen időknek. Hogy az emberek munkáinak állandóságot 's végzéseiknek megmaradást lehessen szerezni, az isteni segedelemnek segítségül való hívásán kell kezdeni a' dolgot, a' ki előtt minden emberi szándék megnémul. Ez a' ditséretes szokás a' zabolátlan újítók által, a' kik semmit nem hittek, semmitől nem féltek, 's minden tiszteletre méltó dolgot felforgattak, félbe szakasztatott vala: hanem az a' Felséges inneplés, melly mostanában véghez mene, vissza vezérel végezetre bennünket azoknak a' tiszteletre méltó intézeteknek gyakorlására, mellyeknek megvetése 's elmulatása nekünk ennyi vérontásba és könyvhullatásba került.“

Párisban Oktob. 5-dikén az úgy nevezett Frantzia theatromon olyan nagy ijedséget okozott a' nézők között, az, hogy valaki közöttök így kiáltott fel: *General-marschot vernek*, hogy a' jádzóknak közzül kellett egynek kiállani, 's felszóval megmagyarázni, hogy a' dobszó, melly hallatott tsak *Tzapisztra* (estvéli jeladás) lett volna.

Octob. 14-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 344 2/3 forintot Váltótzedulában. Egy Csász. aranyért 16 forintot 16 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 49.

A' Magyar Kurir 82-dik darabjához.

Magyar Ország.

Szombathely: Ha az ujságoknak az is egyik tzeljok, hogy a' tetteikről hires, természeteti ajándékokról jeles, vagy más egyéb tekintetben nagyra született nevezetes férfiakat a' Közönséggel meg esmertessék, méltó, úgy velem, a' következő példát is közre botsátani

A' mi Megyebeli Püspökünk Méltóságos Perlaki Somogyi Leopold Ur Eő Nagysága, a' már jóval előbb kezdett Canonica Visitatiójának végét elérni ohajtván, a' több Parochiák közt, a' még hátra lévő Rába mellyékieket, mostanában eljárta. Ezen jó Méltóság r'nél tsendessebben kivánta szent kötelességét végben vinni, az eránta való tiszteletet, 's példás alázatosságának ragyogó jelei annál nagyobb ösztönt szolgáltatottak a' közönséges vigadozásra. Valamerre ment, követte a' sókaság, bé menését, késését, el menetelét és egész utazását hirdette a' sok harang, mozsarak durrogása, és válogatott musika hangzása. A' papi rend a' Világiakkal, a' Világiak egymás közt vörsönöztek a' kedves Vendég megnyerésén. Lehetett ezen alkalmatossággal tapasztalni mit teszen a' belső meggyőződésből származott tisztelete a' virtusnak. Szent foglalatoskodásával intett, dorgált, feddett, és tanított olly épületessen, hogy ötven, 's hatvan esztendő's Korok is, a' kik eddig el mulatták, siettek a' Bérnálás szentségét tőle fel venni. Visitatiójában sem erőltetésnek, sem részre hajlásnak helye nem volt. Az ellenkezőket szép móddal, okokkal meggyőzte, vagy igasságokat látván, magát meg győzni engedte. A' tanulókat 's tanítókat kegyes bánásával édesget-

te, 's ajándékokkal ébreszgette. Kezei az alamisnálkodásra, valamint minden egyébkor, úgy most is kiterjesztve készen valának. Alázatos le ereszkedése egész a' koldus botig sugározott személly válogatás nélkül. Ki tettatt mennyire esmerője és becsüllője legyen az emberiség' jussának. Nem volt előtte alatonság egy ügyefogyottal, vagy egy világtalannal barátságos beszédbe ereszkedni, szerentsétlen sorsának okairól értekezni, és őtet jó téteményeivel vigasztalni. Eleven bizonságát adta Keresztényi türedelmének, 's példát adott sokaknak avagy tsak az által is, hogy egy Uri asztalnál a' jelenlévő Református Predikátor egészségéért ezen szókkal köszönte-el a' poharat: Tisztelntes Urat is az Isten éltesse! Nem tsuda osztán ha az olly környékben a' hol illyen Fők vezérlik a' Kormányt, a' türedelem, 's egygyesség nőttön nő; nem tsuda ha illyen Fő Pásztornak tiszteletére más Válásbeliek is vörsönt fútnak, lóra paripára kapván fegyveressen tsákóssan önként, nem tsak a' magok határa széléig, de az ötödik határig is vigan nyargalva késérik, és nem tsuda az is, ha ollyanok is, kiknek vélelenni nem szoros kötelesség, tsakhogy ezen kegyes Méltóságot tisztelhessék, vidámítsák, 's mulattassák el válhatatlanul nyomon követik. Ó szerentsés Megye! Ó szerentsés mellette, 's Alatta lévő Lelki Pásztorság!! Bizonyára el találta azon elmés poeta, a' ki 1806-dik esztendőben, a' midőn ezen Méltóság Püspöki helyébe bé iktattatott, Szombathely városának ekképpen hizekedett:

Si quis erit dignus Sancti Moderator Ovilis,
Quales prisca fides, saecula prima dabant:

Si quis erit magnus Christi virtute Sacerdos
Doctus, et exemplo, pascere quid sit Oves?
Si quis erit rigidus morum custos pietate
Non fastum quaerens divitiasque suis
Si quis erit patiens, humilis, relevare cadentes
Promptus, et in miseros spargere quidquid
habet:

Si quis erit Patrio cunctos qui pectore stringet
Dispeream si non, HIC LEOPOLDUS erit.

Ungvárról — Édes Hazánkban, 's különösen ezen T. N. Ungh Vármegyében, mind régi törökös familiájának diszéről, mind ősi birtokainak, 's ezekhez maga munkás és példa nélkül sikeres iparkodása által ragasztott szembe tűnő szép Jóságainak tekintetiből mindenek előtt esmeretes Fő Hazánkfia, Tek. Nemzetes és Vitézlő, Szent-Miklósi és Ovári Pongrácz Ferentz Ur, Több Tek. Vármegyéknek Fő Tábla Birája, mindjárt ifjú idejébe a' Tek. Vármegyének Hivatalos szolgálatjába lépven: mind ez ideig, az az már kerékszámmal 30 egész esztendeig, a' leg szebb léptsökön menven fellyebb fellyebb, és már a' múlt esztendőben, Generális Fő Perceptorságot a' leg nagyobb ditsérettel viselvén, el tökéltette magában azt, hogy ezen 30 esztendőt magába foglaló jeles EPOCHÁ el telvén, magát átaljába nyugodalomra tegye, eddig viselt Hivatalát mély tisztelettel resignálván — Meg kell vallani, hogy 30 esztendeig, minden megszakadás nélkül — *exemplum sine exemplo* folyvást viselt Hivatalát, és ebből resultált érdemeit, mind Mgs. Administrátor Ur ó Nga, mind a' T. Státusok szívekre vévén, örömet igyekeztek Hivatalában továbbra is meg tartani: De mikor azt végső végzésének lenni átaljába ki jelentette volna, Resignatiója, egész tisztelettel elfogadtatott.

Ez az egy vigasztalásunk, hogy az Oskolákból már ki költ 's a' legjobb nevelésű, nagy reménységű két érdemes Fiai vagynak a' tisztelt öreg Úrnak, a' kikből a' Haza, 's a' N. Megye idővel Oszlopokat reménylhet.

Ezen Resignatio történt, Ungvárt folyvást tartatott köz Gyűlésben 23 Sept. 1815.
Nagy Britannia.

Girard nevű Abbé azon Frantziák között, a' kik mint hadi foglyok még most is *Darlmoorban* és *Fortonban* tartatnak, egy esedező levelet hordozott széllyel és aláírasokat gyűtvén réá, azután vissza tért azzal Frantzia országba, hogy a' Királynak beadja. Arra kéri ezen katonák a' Királyt, hogy tartsa és vegye-fel őket ismét a' maga hűséges alattvalói közzé. Reménlik, hogy kedvező választ kapnak, 's nem soká ki fognak a' fogságból szabadittatni.

Inlandiának déli részeiben nyughatatlankodás támadott, a' melly naponként nekedik, melyre nézve valamint a' *Dublini* úgy egyéb vidékekről is fegyveres seregek indittattak útnak *Tiperary* felé a' lármázók ellen, a' kik egy *Dublinbol* Sept. 21-dikén indúlt tudósítás szerint már *Cashel* városát elfoglalták volna.

Egy Anekdota.

Egy Kozáknak természeti jószívüségéről ilyen anekdotát hirdettek-ki a' *Strasburgi* tudósítások: — Ez a' Kozák ott nem meszsze egy szegény familiánál lévén szálaláson, gyakran szánakozott gazdája' házanépének sorsán; gyakran segítette őket élelemmel. A' gazdaaszszony viselős lévén, a' Kozáknak ott léte alatt lebetegedett. Kévs napok' mulva megleste a' Kozák az aszszonyt, hogy elszunnyadott, 's szép lassan ágyához menven, a' gyermeket ellopta. Az aszszony felébredvén, majd hogy a' kórság ki nem törte, midőn a' gyermeket sohol nem találta. Huszonnégy óra múlva egyszer tsak bétoppán a' Kozák 's örömeben könyvezvén, vissza adta néki a' gyermeket egytele zsatskóval, melyben 100 talérok voltak, 's előbeszéllette, hogy ő a' lefolyt idő alatt a' szomszéd falukon a' maga barátjainál a' gyerkőtztét rendre hordozván, ezektől gyűjtögette néki össze a' 100 talérokat.